

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se bla govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenski denarni zavodi v Celju.

Slovenski denarni zavodi v Celju so Nemcem od nekdaj krvavo bodeč trn v peti. Glasilo narodnih nasprotnikov v Celju, »Deutsche Wacht« tudi že od leta 1881. sem, ko se je ustanovila posojilnica v Celju, vedno išče in stiče, kje in kako bi se dal ta naš krasno razviti denarni zavod prijeti in spraviti ob dobro ime.

Ko smo osnovali leta 1889. »Južnoštajersko hranilnico« v Celju, pomnožili in pohujšali so se napadi na poslovovanje teh novčnih zavodov.

Pravili so posojilničnim vložnikom, da notri že jemlje posojilnica denar, nazaj ga pa ne da.

Ni še dolgo, odkar se je celo odličen in po navadi ne med bojevniki stoeč mož nemške stranke v Celju toliko spozabil, da je rekel nekomu, ki mu je kazal hranilno knjižico posojilnice celjske, da ne bo videl denarja več. Dotični je res bližnji uradni dan šel k posojilnici po svoj denar. Dobil ga je in ko je začuden ostal pri plačilnem oknu, vpraša ga uradnik, kaj bi še rad. On odgovori, da mu je gospod N. rekel, da ne dobi denarjev; ker pa, pravi, vidim, da jih dobim, prosim vzemite jih nazaj. In tako se je zgodilo.

Zadnja »vahtarca« se zopet zaletava v celjsko posojilnico in v »Južnoštajersko hranilnico«. Ta pravi, da bi propala, ako bi se ji 100.000 gld. vlog odpovedalo.

No, pribiti je treba dejstvo, da bo vsakemu ostalo v spominu, tudi gospodom okolo mestne hranilnice celjske, da je »Južnoštaj. hranilnica« vedno in vselej vsak vlogovrnila nemudno ob zahtevi, mestna hranilnica celjska pa tega vsaj prvih 15 let ni mogla storiti.

Ako želi nemška gospoda celjska, povedali jim bomo njih političnega pristaša, ki je hotel svojo vlogo v znesku 3000 gold. iz mestne hranilnice celjske vzeti, pa niso mu je izplačali, ampak za-

htevali odpoved. Glasno zmerjajoč odšel je vložnik.

Od vipskega »Nemca« uredovani nasprotni celjski list očita, da niso dobili okraji, ki so »Južnoštajersko hranilnico« ustanovili, dosedaj še čistega dobička. To je res, ker po hranilničnem pravilu (regulativu) in po pravilih hranilnice same niso smeli dobička še dobiti, ker še ni presegal 5% vlog, četudi se je lani že bližal tej vstopi, namreč prišel do 4.457%.

Tu je treba kreniti nasprotnike ob čelo in zakričati jim v ušesa, da je njih toliko hvaljena »nemška šparkasa« začela poslovati z letom 1865., in da do leta 1879., torej do 15. svojega leta, ni mogla in smela od svojega dobička ne krajcarja oddati.

»Južnoštajerska hranilnica« dela še dvanaest let.

Hudobno kmetovstvo je razglas, da celjska mestna nemška hranilnica jemlje po 6%, in da se dolg s temi plača v 36. letih, kakor da bi »Južnoštajerska hranilnica« drugače ravnala.

V obrestovanju vlog in v obrestih od posojil ter njih vračevanje daje in zahteva »Južnoštajerska hranilnica« prav čisto toliko, ko mestna hranilnica. To je povsod znano in naš kmetni takож zabit kakor bi Ambrožiči in njih priatelji, tudi nekateri sodniški in drugi uradniki radi.

Seveda hoče »Deutsche Wacht«, da bi se sirotinski (otročji) denarji ne polagali v »Južnoštajersko hranilnico«. To je neumorno hujskanje skoz celi čas obstanka te hranilnice in njenega ravnateljstva je večkrat moralno se pritoževati, da pri celjskih in drugih sodiščih »Južnoštajersko hranilnico prezirajo. To se do danes ni popolnoma popravilo, pa — »Južnoštajerska hranilnica« le živi. Glede njenih življenjskih moči pa čakajmo na letni račun, ki se bo razglasil po Veliki noči. Dosedaj tudi mestna hranilnica celjska ni gotova ž njim.

Za celjsko posojilnico bodo tudi go-

vorile številke letnega računa. Da ona višje obresti jemlje, ko hranilnice, to razlagajo manjša varnost pri nevkniženih posojilih in več zamude in truda pri razgleđovanju posojil, katerih je po številu prav mnogo in med temi mnogo malih.

Nemške posojilnice po drugih mestih skoro vse zahtevajo 7% od posojil, tukaj se plačuje po 5½—6%.

Naš tukajšnji časnikarski nasprotnik tudi blati voditelje celjskih slovenskih denarnih zavodov gg.: odvetnike in notarja Baša.

Piše namreč očividno, z rokama zgrabljivo laž, da so v zadevah celjske posojilnice eden sodni dan v Šmarji bili trije slovenski odvetniki. Prav res butaste bralce mora imeti Ambrožič, da misli, da bo to kdo drug verjel, ko bedak.

Gosp. notarju Bašu očita »Deutsche Wacht«, da je toliko drzen in dobiva ljudem, ki se nanj obračajo, denarje tudi iz slovenskih zavodov, ne samo iz mestne hranilnice v Celju.

Vsak pošten posredovalec posojila vлага prošnje svojih strank tja, kjer pričakuje najugodnejše in najhitrejše rešitve. »Deutsche Wacht« bi se pač zgražala, ako bi vedela, da vlagajo prošnje za posojila pri celjskih slovenskih denarnih zavodih tudi prav hudi nemški zastopniki strank.

No, celjska mestna hranilnica utegne doživeti neljube prememb. Zaupamo ji, da vlada že zbira gradivo in podatke za novo ustanovitev skupnih sirotinskih blagajen. Ko se to zgodi, izgubila bo nemška celjska šparkasa sodne depozite, katere jim pošiljajo od vseh strani, katerih pa pri »Južnoštajerski hranilnici« primeroma ni veliko.

Lani so celjski mestni očetje vzduhovali, da se je donesek mestne hranilnice za mestne potrebe vsled novih davkov zelo občutno znižal. Še sodne depozite ven, — potem pa: Jeruzalem, Jeruzalem!

Da dobivata gg. notar Baš in dr. Dečko od celjskih slovenskih denarnih

zavodov »narodna darova« po 2400 K na leto, je navadno nesramno zavijanje.

G. dr. Dečko je odstopil od pravnega posvetovalstva »Južnoštajerske hranilnice« in g. notar Baš je prevzel posle pravnega konzulenta pri tem zavodu. Kar dobi zato in druge opravke, pošteno zaslubi.

Take posle plačuje vsaka dobra hranilnica in gosp. dr. Schurbi jih pri mestni celjski hranilnici tudi ne opravlja zastonj.

Naši Nemci pač plačujejo pri svojih napravah toliko uradnikov, da imajo ti znanje »postranske posle« vedno čas.

Ako se omenjenemu »vahtaričinem« članku išče jedro in povod, najde se, da celjski mestni očetje tekmovanje slovenskih denarnih zavodov bridko čutijo.

Milovali jih pa zato Slovenci ne bodo!

V Ljubljani, 5. marca.

Državni zbor.

Pred včerajšnjo sejo je interpeliral posl. Spinčič pravosodnega ministra zradi zapostavljanja hrvaščine pri tržaškem deželnem sodišču. Potem se nadaljuje podrobna proračunska razprava, in sicer sta še bili vedno na dnevnom redu točki »ministrstvo notranjih zadev« in »centrala ter politična uprava v posameznih deželah«.

— Prvi govori posl. Steiner ter zahteva ustanovitev morskih kopališč za škrofulozne, bolnišnic za jetične ter omejitev legarja. Medicincem in mladim zdravnikom se naj zabrani, da bi delali svoje znanstvene poskuse na bolnikih po javnih bolnišnicah. — Posl. Spinčič pove želje primorskega prebivalstva glede cestnih in vodnih zgrabev. — Isto zahteva z ozirom na Štajersko tudi posl. Posch. — Posl. Wielowieyski govori o živinozdravstvenih razmerah ter zahteva, da Nemčija zopet odpre svoje meje uvozu živine iz Avstro-Ogrske. — Zelo pikro govori posl. Daszyński o ozkoščnosti in skrajni nedvosti nekaterih okrajnih glavarjev in političnih uradnikov sploh. — Po govoru posl. Malika se obravnava pretrga ter se danes nadaljuje.

LISTEK.

Slovensko gledališče.

(»Viljem Tell«. — Velika romantična opera v 4 dejanjih. Zložil G. Rossini.)

Lep večer smo doživeli sinoči. Predstavljal se je »Tell«, ta krona Rossinijeve umetnosti. Kakor mogočne himne so se razlegali bojeviti zbori ter pretresali naš Talijin hram, ki je bil polen divne harmonije ter odmeval krepkih glasov. Že takoj ouvertura, ta biser »Tella«, frapira s svojo brilljantno instrumentacijo, globoko premišljeno, polno muzikalnih krasot. Efekt za efektom pojavlja se v celi operi ter nas navdaja s pravim umetniškim užitkom. Po dolgem času je vršil zopet orkester veliko nalogu, ki jo ima vseskozi v »Tellu«, in že dolgo se nismo vračali iz hrama. Muz tako zadovoljni in tako edini v sodbi, da je bil to eden najbrijanjnejših večerov v naši operni zgodovini.

Vpliv Pariza in patetične novejše šole francoske na Rossinija je bil velikanski. Italijanski mojster zavzel je povse novo smer, katero je povzdignil do populnosti v svojem »Tellu«. V tej klasični operi je opustil vse manire in slabosti, katerih mrgoli v prejšnjih njegovih delih.

Počasi in mirno je dozoreval »Tell« v duši svojega stvaritelja. On, ki je dokončaval svoje partiture navadno, skoro brez izjeme v neverjetno kratkem času sredi lahkomiljenega uživanja in »Baccho et Venere«, posvetil je »Tellu« celega pol leta samotnega življenja na idiličnih kmetih ter ustvaril krasno, frapantnoučinkajoče delo s sijajno instrumentacijo in divnimi zbori, iz katerih kipi strast in navdušenost sinov gora kakor vulkan — delo, polno dramatičnega življenja in resnice, karakteristike, rekel bi, prenasičeno bogastva harmonije.

Kakor lahna vonjava preveva Rossinijevega »Tella« duh Mozartov, Gluckov, Haydnov, teh velikih nemških mojstrov, kateri je Rossini že v prvi mladosti negoval. Najlepši čar daje »Tellu« to, da melodije in arije, iz katerih veje italijanska gorkota, niso brez iskrenosti, brez — misli; one ne zahtevajo samo virtuoznosti pevcev, mi čutimo v njih krepko sapo prave strasti. Pristni dramatični akcenti dominirajo v tej operi. Že v ouverturi, ki nam slika pastoralni mir in nevihto v gorovju, vidimo, da je opustil mojster oni stereotipni način skladanja ouvertur. Tudi zbori ne zastajajo v umetnosti, ravno ti so stebri celega dela. Zbor lovev, v katerem sijajno sodelujejo vsa sredstva vokalne in instrumentalne glasbe, nas spo-

minja nehotne na Weberjevega »Čarostrelca«.

Najlepše točke v »Tellu« so razun ouverture in ravnonakar omenjenega zobra allegro, andante, duett Tella in Arnolda ter finale prvega dejanja. Ravno tako delajo velik včinek arija Matildina in početak 2. dejanja, velikanska in ognjevita scena na Rütlju, slavnostni prizor pred Gesslerjem in vihar ob Vierwaldstättskem jezeru.

In »Tell« se je izvajal pri nas divno, krasno. Čudili smo se gosp. beneficiju Tomášu, da nam je v zelo kratkem času spravil za naše razmere dovršeno »Tellu« na oder. Burne ovacije in cvetlično liro je vrli g. Tomáš povsem zaslužil.

Naslovno ulogo »Tella« je gospod Urich v karakteristični maski rešil častno. Pel je vseskozi zadovoljivo in igral s čutom. Uloga Arnolda, ki zahteva umetnika in izvrstnega pevca velike višine, je bila v rokah g. Olszewskega, ki jo je res umetniško rešil ter zlasti v resnobnih ariah krasno pel in igral. Gosp. Vašiček je pel dve ulogi; v obeh je izvanredno ugajal, zlasti Gesslerja je pogodil s pravim dramatičnim akcentom. Ravno tako smo videli v dveh ulogah g. Wildnerja. Od dne do dne se dviga ta pevec in ugaja s svojim simpatičnim glasom ter lepo igro. Prijetno me je iznenadil g. Krampera,

ki je čisto pel za odrom prelepo arijo ribiča s premjevanjem harfe. Ženske uloge so v primeri z moškimi manjše. Gd. Nočni je bila prav ljubek, živahan Gemmi, ki je animirano pel in igral. Priznano lepo predava gd. Romanova, ki je dosegljala tudi v »Tellu« kot žena Tellova s svojo izvrstno šolo velik uspeh. Gd. Ševčíkova je bila v ulogi Matilde povsem na svojem mestu. Njena uloga edina ima v sebi težke kolorature. Imela je tudi ukusne toalete in bila prav simpatična Matilda. — Naš zbor pa je včeraj imponiral. Če pomislimo, da potrebujejo drugod za »Tella« več društva, da dosežejo dostojen efekt, moramo reči, da smo bili prijetno presenečeni nad polno harmonijo, ki je zvenela zlasti v 1. dejanju iz zobra. Ravno tako je orkester izvrstno izvršil svojo nalogu ter stresal našo hišo, ki že dolgo ni videla tako lepe predstave.

Da ne sme manjkati operi baleta francoskega ukusa, se razume. Fino ga ga je uprizorila gospa Vaščíkova, ki je tudi sama plesala z veliko gracio. Skratka: »Tell« je zdaj poleg »Tannhäuserja« najlepša, najbrijanjnejša točka našega opernega repertoarja.

Jos. C. Oblak.

Iz parlementa.

Körber je upal, da se dožene proračun do novega leta, a sedaj je očitno, da ne bo dognan niti do konca marca. V decembru dovoljeni proračunski provizorij pa traja le četr leta. Körberju bo torej treba še novega provizorija. Že vkratkem ga bo zahteval za dva meseca. — Akcije Vsenemcev, da se nemščina zakonitom potom določi državnim jezikom, stranke, katere so Vsenemci pozvali na pomoč, ne smatrajo resno. Ubogi nemški državni jezik ima slabe predboritelje v Wolfu, Irotu, Tschanu in takih vzornikih nemštvu! — Poljski klub je sklenil, da bo pri debati o specialnem proračunu njih govornik sporočil vladi sklep gališkega deželnega zborna, da naj se pri maturah izprašuje tudi krščanski nauk. Zares pamenjen, prekoristen sklep! Kdor ne zna šest resnic in dvanajst božjih lastnosti pri maturi, ta ni zrel za življenje, zato naj pade. Čudni patroni! — Odsek za izjemne odredbe v Trstu je sklenil, da jemlje na znanje odredbo ministrstva, ki je začasno suspendiralo v Trstu in okoliči določila članov VIII., XII. in XIII. drž. tem. zakona t. j. uvedlo v Trstu izjemno stanje; hkrat pa je odsek sklenil pozvati vlado, naj se izjemno stanje, kadar dopuste okolišine, zopet opusti. Več predlogov, da naj se odpravi izjemno stanje takoj, je večina kluba odklonila. Posl. Spinčič in poslanec Ellenbogen sta predlagala v imenu manjšine, da se odredba vlade ne vzemi na znanje. Poročevalec odseka v parlamentu bo dr. pl. Fuchs. Vlada je torej dosegla nov uspeh!

Kraljica Draga.

Iz Belegagrada poroča dopisnik »Narodnih Listov« o srbski kraljici docela nasprotno od dunajskih in budimpešanskih listov. Dopisnik pravi, da jo sovraži avstrijsko židovstvo le radi tega, ker je kralj Aleksander, šele odkar je oženjen, postal gospodar naroda. Poprej je bil kralj nemiren v duši, nestalen in brez odločnosti. Sedaj pa je cel mož z jasnimi političnimi smotri. To je zločin kraljice Drage, ki je izpodrinila razne vsljujoče se nemške princezinje. Kralj dela sedaj narodno politiko, in tega ne morejo Nemci in židje odpustiti Dragi. Da bi hotela kraljica proglašiti svojega brata kraljevim naslednikom, da je samovladna, da si kupiči imetek, da si je napravila dvorsko politično stranko, je vse laž. Ona teži le za ljubezenjno svojega soproga in srbskega naroda. Potratljiva ni, nego nasprotno, štedljiva gospodinja. Srbski dvor ni bogat, a pod Milanom se je kradlo, in kradli so vsi ministri, služe i. dr. Ko je prišla Draga na dvor, pa je bilo razsipanja in kraje konec, dà, reči se mora, da bi sam Herkul ne bil mogel storiti v 10 letih več kot je storila Draga v enem letu. Kralj je tega vesel kakor vsak gospodar, ki dobi v hišo dobro gospodinjo. Oni seveda, ki so kradli, se delajo sedaj, kakor bi se jim zgodila krivica! Kraljica oskrbuje ves dvor, tako da se more kralj docela posvečati državnim poslom. Kraljica se zanima za vsa dobodelna in umetniška društva, in kdor koli je potreben pomoči, jo najde pri njej. O božičnih in velikonočnih praznikih obdaruje kraljica reveže ter oblači revne otroke. Podpira tudi revne dijake z denarjem in s knjigami ter obdaruje celo revne neveste. Skratka: Kraljica si je znala pridobiti srce Srbov, ki jo ljubijo vžlic klevetam raznih čifutov!

Najnovejše politične vesti.

Zaradi izjemnega stanja v Trstu grozijo socialni demokratje z obstrukcijo v državnem zboru, ako se ne prekliče. Jutri se vrši obravnavava o poročilih dotičnega odseka v plenumu. — O penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov se vrši sedaj debata v socijalno-političnem odseku državnega zborna. — Nemiri v Albaniji se nadaljujejo ter sta obe narodnosti ob meji vedno oboroženi. Blizu Ipeka so Albanci umorili gusinskega kajmakana Ibrahim-Bega. — Vsled dijaških nemirov v Peterburgu so zaprli tudi inženérsko visoko šolo. Dijaki so se združili s štrajkujočimi delavci iz tovarn. — Dunajski medicinci zahtevajo v posebni resoluciji, da se mora zdravnikom takoj po promociji podeliti državna podpora v nadaljnjo izobrazbo v zdravniški praksi. — Novi nemški pravopis se vpelje v vse šole s šolskim letom 1902./03. ter je naučno ministrstvo že razposlalo vsem deželnim šolskim svetom tozadovne ukaze. — Ob obletnici odprave kmetske sužnosti na Ruskem so se uprizorile predvčerajnjem v mnogih ruskih mestih resne demonstracije. — Nemški carinski tarif misli nemška vlada zaradi vsestranskega nasprotovanja umakniti ter izdelati novo osnovo po predlogih trgovskih ugovorov. — Formalnosti nemškega cesarja. Cesar Viljem ni zadovoljen z brzojavko, katero mu je poslala povodom kumovanja hči ameriškega predsednika mis Roosevelt. Brzojavka se baje drži premalo formalnostij, zato tudi cesar ni odgovoril.

Dopisi.

Iz „peklenske okolice“ v ribniškem okraju. Katoliške čitalnike osrečevalnega (to pa že!) »Domoljuba« futra že nekaj časa »ribniški novičar«. Ni treba povpraševati po onih »žegnanih gimpelnih«, saj se pozna ptič po perju. Znano je, kako zanimive budalosti prima »ribniški novičar«. Seveda on ne izbira. Najraje grabi laži ter jih lepo »sklanfa« in tako daje prežekovati svojim vrlim čitalnjem duševno hrano. Tudi v predzadnjem »Domoljubu« je osrečil »ribniški novičar« katoliško čitalnico s primerno lažjo. Piše o poljanskih liberalcih. Da si sosebno privošči očeta in sina — g. Petelinu, pa ne da bila ta dva Lukeževa? — to si je lehko misliti. Zakaj pa to, bi si kdo mislil. E, ne plešeta tako, kot hočejo »gaspud«. Ona dva poslušata svoj um, slepo se ne pokoravata fajmoštovim poveljem. Zato sta pa tudi »brezverca«. Toda »starec« ni bil brezverec tedaj, ko se je trudil — brez lastne hvale —, da se je ustavnila samostojna fara na Vel. Poljanah ter tako pripravil lahek — slišite, gaspud fej-mošter? — kruh onemu, ki čuje na ime Volc. Sicer pa so to nehvalezne malenkosti, raje kaj o nameravanem odkupu bire — fajmošterčkove. Kako nesramno laže dopisun v »Domoljubu«! Nisem se namenil pisati, kako se je vršila vsa zadeva. Kar so delali poljanski liberalci v tem oziru, bilo je pošteno. Le hinavsko klerikalstvo more izrabljati oni podpis neke žene — že davno umrle seveda — v svoj podli namen. Da se le ne sramujejo nesramnih laži! Gorostasna laž je posebno to, da se je prosilo glavarstvo skoro na kolenih, naj se ustavi vsa stvar, ter da sta poravnala ona največja poljanska »grešnika« troške. Ježuitski laživec, laž vam je sveta, a resnica prokleta. Zakaj raje ne poveste tako kot je v resnici? Če že omenjate odkup bire, povejte dosledno. Čemu vendar pitate katoliške osle s tako klajo? Kaj ne, ljudstvo je treba dobro preparirati v laži ter temotni, da bo delj časa tavalo v neumnosti in tako polnilo farovske bisage. Vsekakor se bo pač še priskrbelo, da se vsa stvar mirno vredi, le prehitro ne obešajte na veliki zvon svoje laži. — Ako bi se pa vsa stvar ne uredila tako kmalu, bodo pa poljanski liberalci že toliko dobrni, da ne bodo dajali »gaspudu« bire po cerkovniku, temveč se bo mogla — pa tudi morala — potruditi »njihova milost«, da bo prišla sama po njo.

Kako je pa z gorečnostjo poljanskega fejmoštra, kojo tako hvali »ribniški novičar«? Našemu božjemu namestniku gotovo ni znan pregovor, ki pravi, da se lastna hvala pod mizo valja. Da, da, goreč pa je Volc, zato naj se malo natančneje ogleda njegova gorečnost. Kot vsak pop, tako tudi ta, goreč za svojo malho, za razne kupčije brez patenta, za ugonobitev onih, ki ne trobijo v njegov rog. — Torej malha — njegova gorečnost. Kako se je že zgodilo vremu g. Rusjanu, ki je bil stavbeni podjetnik zidanja naše cerkve? A ha, že vem! Hrano je imel v župnišču. Siromašno — draga jed je moral preplačati kot v kaki judovski gostilni. Nikakor mu ni bilo možno shajati s tisto hrano. Poiskal si je ceneje, a tudi boljše, saj farovž ni vse. V svoji petelinovi mogočnosti se je »spravil« nanj. Precej sitnosti mu je napravljal in to z bogu gorečnosti za svojo malho. — Pa ta goreči fajmošter je tudi predsednik krajnega šolskega sveta. »Titel ohne Mittel« si misli, dovolj je, da sem predsednik le na papirju, ta čast nič ne »nesek«. Ko se je delal vodnjak pri šoli,

kdo je pač skrbel za vse kot učitelj sam! Pač pa se je brigal, da je dal v šolo navadno tirolsko razpelo circa 40 cm visoko za čas, ko se je »prifural« naš in Nackov Bonaventura v šolo. V svoji gorečnosti se je spomil, da bi tedaj lahko prodal za šolo oni križ iz »svete tirolske dežele« za celih 14 K. Umetnost, umetnost, to je povdral. Navdušen je bil kot »Perlesov muki, kadar vidi oves«. Toda v seji kraj. šol. sveta se mu je predzrnilo ugovarjati, da je križ trikrat predrag, zakaj za nekaj kronic bi se dobila v našem okraju za poljansko šolo že primerna umetnost. Sedaj se je začelo »glilati«. Gorenč Volc si je znal pomagati. V svoji mešetarski duhovitosti je skoval tako kupčijo: 6 K naj da občina, 8 K pa on — on gaspud fajmošter — iz cerkvenega premoženja. Juh, razpelo se je vendar prodalo za — 14 K. In čegav — gotov — dobiček? Čitatelji ne mislite, da je smuknil dobiček v žep gorečega župnika, dasi tudi zna prodajati lurško vodo, razne podobe, knjige in drugo — seveda za visoko ceno —, in vse to brez patent. Kdor zna, pa zna! Lehko bi se navedli še lepi slučaji, ki jasno govoré o njegovi gorečnosti za farško bisago. Morda o prilikah še kaj.

Pravim, da je Volc goreč za ugonobitev onih, ki ne plešajo po njegovem taktu. — No dolgo potem, ko je »pri-skaksal« na Vel. Poljane, je začel »aufpasat« na g. ortneškega postajenačelnika. Uporabil je najnesramnejše pripomočke, da bi mu škodoval. Toda v Beljaku ga niso poslušali. Poskus se mu je do cela izjalobil. — Štrukljev Simon — bolj vrlo katoliški mož kot vsi Volčevi podrepniki — bi moral skoro nekoč delati celo »salt mortale« zaradi brce njegove maziljene nožice. Tako je mož sam pravil. — Kaj se hoče, to je značilno za Bonaventurove turnarje.

Čudno pač, da »ribniški novičar« ne omenja takih stvari, ker vendar tako rad vtika nosek v slednjo stvar, če se tiče liberalcev. Za vraga, takrat naj pride »novičar«, kadar je kaj novosti in sicer take, ki bodo zanimale marsikoga. Ljubljanski »Slovenčev« novičar pazi celo na papir, v kojega zavijajo mesari meso. Isti novičar — pa vendar ne kak Štefek — bo kmalu začel zahajati v . . . v stranišča. Tudi »ribniški novičar« ni nič boljši, kadar pove kaj o liberalcih. A če je že novičar, naj pové vse, kjer se kaj novega pripeti. Povedati bi moral tudi, da je delil gregorijančki fajmošter Krumpéstar odpustke v pustnih dneh tam doli v Ribnici, a doma je ležal mrlč. Umrl v nedeljo zvečer (ob 10. uri), pokopan na pepelnično sredo zjutraj. No, no, nič hudega, saj je bil mraz. Siromak naj leži, naj čaka, ker nima mazila za bisago. Bogatina bi kmalu živega pokopal, a tudi živo zaračunal. — Ker že govorim o gorečnosti tega maziljenca — namreč »bobovega« zeta, naj povem še to. — »Rib. novičarju« je dobro znano, da zaide k Sv. Gregorju kaka razglednica, celo kaka dopisnica z nedolžno podobo, toda povedati noče, da jih konfiscira sam — božji pravnik fajmošter, če jih le more. Pred malo dnevi je zopet zaplenil populoma nedolžno dopisnico s podobo, kojo je pisal dekletu »kranjski Janez« iz Celovca. V svoji »žegnani« oblasti je celo naročil, naj pride ista — menda — v nedeljo ob 1. uri popoludne k njemu, da jo ji osebno izroči. A kaj tako nesramnega ni storil prvič. Komur je količaj mari do svobode, je ogorčen nad takim početjem. Sicer pa, ako si ne prikrajša maziljenih prstov in ne pusti vsakemu svoje, se mu drugače posveti. Zakon velja tudi za božje namestnike. Takih skrbi za razglednice naj se le oprosti. — To omenjam le »mimogrede«, ker o tem molči »rib. novičar«. Čakal sem prilike, da čitam o tem in onem v »Dom«, toda nič do danes, zato sem se oglasil. Če hočete vedeti, g. Petelin, kdo je isti, vprašajte ona dva na Vel. Poljanah, katero najbolj črtite. Pripravljena sta povedati še mnogo resnih stvari. Do svjedenja — brez »pretgroma«!

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 5. marca.

Včerajšnji seji je predsedoval župan Hribar, ki se je v prvi vrsti spominjal 25letnico papeža Leonha XIII., kateremu je ob priliku jubileja poslal v imenu občinskega sveta in ljubljanskega prebivalstva čestitko, na katero je kardinal Rampolla

v papeževem imenu odgovoril z zahvalno brzojavko. Ravno tako je g. župan odpsal čestitko nadvojvodu Rajnerju ob prilikah njegove zlate poroke. Dalje je župan prečital pismo odbora meščanske godbe, ki naznana, da so godci odpuščeni in je tem zagotovljen konec meščanske godbe.

O prošnjah za vsprejem v občinsko zvezo je poročal mestni koncipist dr. Zarnik. Blizu 500 novih prisilcev se sprejme, odkloni se pa krog 40 prošenj. Poleg tega se določa za letošnje leto sprejemno takso 200 K za slučaje, v katerih je občina surverena.

Občinski svet. Prosenc poroča o »Kranjske industrijalne družbe« prizivu proti predpisu mestne priklade k odmerjeni ji splošni pridobitvi ter predlagu, naj se priziv kot neutemeljen zavrne, predlog se sprejme.

Obč. svet. Turk poroča o dovolitvi kredita za popravo uvoza pri dr. Mundovi hiši na Rimski cesti, kojega se je pokvarilo vsled regulacij te ceste, in predлага, naj se mestnemu magistratu naroči izdelovanje bolj cenenega proračuna za ta dela. Sprejeto.

Obč. svet. Šubic poroča o dovolitvi kredita za regulacije Peterelovih ulic, ki imajo peljati od Vegovih v Gosposke ulice poleg novega dvorca in predлага, naj se dovoli v ta namen 17.000 K iz posojila za nove ceste in ulice. Sprejeto.

Obč. svet. Žužek predлага glede končnega obračuna za »Mestni dom«, katerega stroški tvorijo malo več nego prvotno svoto, naj se da magistratu absolutorij, kar se tudi sprejme.

Dalje poroča obč. svet. Žužek o prošnji posestnikov Trnovskega predmestja glede zgradbe mostu čez Ljubljanico na Opekarški cesti in predлага v imenu odseka: 1. Naprava mostu naj se spozna za potrebno in 2. naj se načrt za železni most in cesto napravi. Predloga se sprejmeta.

Sklene se tudi po referatu obč. svet. Žužka na pravila novih dveh ponikovalnic za odpeljavo deževnico ob Dunajski cesti.

Obč. svet. Turk poroča o prizivu Iv. Kneza proti odločbi mestnega magistrata glede zgradbe njegove vile ob Kolizejskih ulicah, in predлага, naj se to zgradbo podgotovimi pogoji dovoli. Sprejeto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis interpelira župana radi novih slučajev tifusa, koji so se zopet primerili v topničarski vojašnici. Zdi se mu, da mora vzrok tej bolezni ležati v vojakih samih, ne v poslopju, katero je šigieničnega stališča redno in dobro napravljeno. Interpelant vpraša župana, kaj se je v tej zadevi zgodilo.

Župan Hribar konstatira, da je bilo letos 10 slučajev tifoznih bolezni, da pa menijo izvedenci, da poneha bolezni. Desinficiranje je prevzela občina sama. Lahko pa se izraža še enkrat, da bode morala vojaška oblast v slučaju, da se ponovijo bolezni, žrtvovati vojaški inventar in istega sezgati. Župan pravi obenem, da je čul iz zanesljivega vira, da namerava vojaška oblast 3. in 4. baterijo iz vojašnice odstraniti in drugam premestiti. Proti temu mora občina najoddločneje protestirati. Iz statističnih dat se vidi, da tiči kal bolezni v efektih, kajti vedno se je razširila bolezni, kadar so se vojaki selili, kadar so torej razmetavali svoje efekte in s tem razmetali tudi bacile. Strokovnjaki so sicer mnenja, da bi bila eventualno tudi nevarna takta preselitev, ker bi se kužna bolezne le v prebivalstvo zanesla.

Obč. svet. Lenčev interpelira glede novice »Podraženje mleka« v »Slovencu« od 23. m. m. Notica je provzročila veliko razburjenost, posebno v slabje situiranih krogih in radi tega prosi interpelant, župan naj pove, kaj je resničnega na tej notici.

Župan Hribar pravi, da je bila to zgolj perfidnost »Slovenca« in le manever, s katerim se deluje proti občinskemu svetu. Cene so povisane in napačno je bilo to od okoličanov in tukaj merodajnih ljudi. Obžalovati je, da se na tak način bremena povijejo. Župan izraža svojo misel, naj bi se uresničila nekaka mestna mlekarina.

Obč. svet. Lenčev interpelira dalje o glasovih glede letosnjene proračunske debate v nemških listih, à la »Grazer Tagblatt«. V teh člankih se govori vedno o zaslugah »der deutschen Männer«, ki so pa rojeni v Šiški ali na Viču. Interpelant prosi župana za pojasnilo.

Županu Hribarju se svoj čas ni zdelo vredno, poslati na te članke popravke. Nemška večina je napravila klavunico in druzega nič. En sam mož si je pridobil precej zaslug, to je bil dr. I. Zupan; drugi člani nekdanje nemške večine pa niso nicesar storili.

S temi interpelacijami se je zaključila javna seja ob pol 8. uri zvečer.

Izpred sodišča.

Pri okrajni sodniji v Ljubljani se je včeraj vspred v celotno zanimiva obravnavava, katero moramo našim čitateljem v prvi vrsti povedati:

Beneficijat Knific radi razdaljenja časti obsojen. Obravnavava, o kateri imamo poročati, obsega dve tožbi: Najprvo toži po Sloveniji obče znani klerikalni prvak, beneficijat Jože Knific iz Tomišja, delavca Jožeta Japelja radi razdaljenja časti; potem toži pa delavec Japelj gospoda beneficijata radi istega delikta. Obravnavalo se je o obeh tožbah ob jednem, in obravnavava je pokazala tomišljanskega božjega namestnika, o katerem smo imeli že večkrat priliko, povedati kaj v našem listu, v taki luči, da se bode odslej pač malo bolj skrivali v temne prostore farovža, koder vlada absolutno neizprosno stroga kuharica. Že zadnjič smo omenili slučaj, ki se je vršil 5. svinčana, ko je v Tomišju neka baje slabumna ženska jokajo pripovedovala, da so jo farovške babnice v farovžu pretepile in klofutale, Knific — ne ve se, ali je bil takrat sladko ginjen ali ne — je prišel ven in ko je videl, da stoji pri jokajočem se dekletu Janežič Jurij, katerega že dolgo časa blagoslovjeni Knific sovraži in ostro napada, ker »nabira« baje za »Narod«. Knific je pričel precej razgrajati in vpti nad Janežičem. Potem se je obrnil k Japeljnu, ki je tudi poleg stal, in mu rekel: »No, kaj pa ta baraba tukaj dela?« Dalje mu je grozil, da ga bode osuval in vrgel v sneg. No, Japelj tudi ni tiho ostal in je povedal Knificu par gorkih, da mu bodo menda še dolgo v ušesih šumele. Na to sta obadvava vložila tožbo. Knific je privrel k obravnavi vse tomišljiske trcijalke, med drugimi tudi svojo zvesto kuharico, ki je tudi pri sodnji tako klepetala, da smo Knifica kar obžalovali. Pomagalo mu seveda ni nič. Priče so izjavile, da je Knific prvi začel psovati, da je on provzročil preprič in da so iz njegovih blagoslovjenih ust letale psovke kakor »baraba«. Ko so priče prisegale, so vsi navzoči vstali, le katoliški duhovnik Knific je dalje sedel in se ni zmenil za prisego! Ko se priče zasliši, blebela Knific neprerehoma vmes, tako da mora večkrat čuti opomin: Molčite! Tudi babnice vpijejo neprerehoma in dr. Kušar jim zakliče: »Tukaj niste v farovžu; tam imate govoriti, — tukaj ste pa pri sodnji!« Vidi se, da so te priče prav izvrstne ženske. Knific je pripeljal seboj tudi pričo, ki je šele lansko leto radi krivega pričanja sedela 8 mesecev. Kako besno in blažno zna božji namestnik Knific psovati, je razvidno iz tega, da je še v svojem zagovoru vpričo sodnika psoval toženca Japeljna z besejadi, kakor »oseba, ki je na najslabšem glasu«, »ki živi v prešestvu itd.; tako da je zastopnik Japeljna bil prisilen, raztegniti svojo obtožbo. Vidi se, da živi ta maziljene, ki ima gotovo sam obilo masla na glavi, zgolj od hudobnega psovovanja in da sovraži tako, kakor more le katoliški pop sovražiti. Sodnik ga je radi psovovanja obsodil na 48 ur zapora ali 20 K globe. Če bode sedaj svoj dolgi jezik držal, ne vemo; a gledalo se bode, da se mu skrajša! Fant je dobil radi žaljenja tega duhovnika 3 dni zapora. Porotno sodišče je včeraj obravnavalo dva slučaja. Predsedoval je deželnosodni nadsvetnik Schneditz, kot javni tožitelj je funkcijonal državnega pravdnika substitut Verderber.

Ropar iz Spodnjih Dupelj. Na obtožni klopi sedi Peter Ster, rojen leta 1874, črevljari in mali posestnik v Spodnjih Dupljah na Gorenjskem, enkrat radi tepeza predkazovan, tožen radi ropa. Iz obtožnice posnemamo: 23. decembra m. l. ob 3. uri popoldne se je vračala Marija Mulaj iz semnja v Radovljici proti domu. Na cesti se ji je pridružil neznan človek, ki je pričel z njim govoriti o vsakdanjih stvareh. Pot je precej samotna in skrita in ko je povpraševal neznanec Mario Mulaj, kaj da ima v korbici, je ta že slutila, da jo nič dobrega ne čaka, in koral ka hitreje naprej. Šla je na desni strani, neznanec pa na lev. Ko prideta v neki posebno skriti kraj, jo pahne nakrat neznanec tako silovito, da je padla z obrazom naprej v grmovje. Vrgel se je nanjo, jo daval in tolkel po glavi. Potem je še vzel kamen in razbijal po glavi nesrečne žene, kličoč: »Ali si hudič ali kaj, da te ne morem ubiti!« Ko je žena razumela, da jo hoče oropati, mu je rekla: »Pusti me živeti, v korbi je denar!« Vzel je potem celih 8 K, ki jih je imela, in jo popihal. Žena pa je vsa krvava napravila naznani. Našli so stražniki storilca kmalu; najprve je tajil, a kmalu se je udal. Pri obravnavi se je izgovarjal, da je obiskal več »birthauzov« in bil pijan. Porotniki so potrdili krvido in sodni dvor je obsodil roparja na 15 let težke ječe z enim postom vsak drugi mesec in trdim ležiščem ter temnico vsako leto na dan zločina ter plačilo stroškov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca.

Glasovanje o dispozicijem zaklada dela »Edinosti« velike preglavice. Revica se kar ne more utolitati, da napredni poslanci, odkar so jih »Edinostini« prijatelji prisili,

hoditi svoja pota, tudi res hodijo po svoji poti, in sicer po tisti, katera se jim zdaj najboljša v doseg pozitivnih uspehov. »Edinost« je mnenja, da, odkar so njeni prijatelji napredne poslance izolirali, da bi jih spravili ob vsak vpliv in jim onemogočili vsako pridobitev, imajo ti napredni poslanci preklicano dolžnost, da store to, kar sklenejo drugi Slovenci, Hrvatje in Čehi. Občudujemo to fenomenalno modrost, ki nam toliko bolj imponeira, ker so ti drugi Slovenci, Hrvatje in Čehi sklenili, da bodo kompaktno glasovali proti vladu, a so se glasovanju večinoma odtegnili, tako da sta izmed vseh hrvatskih »sokolov« samo dva glasovala proti dispozicijemu zaklada. To je seveda vladu silno imponiralo. Proti dispozicijemu fondu sta bila oddana 102 glasa, a med temi le kacih 60, reci šestdeset (!) slovanskih. Revnejše demonstracije proti vladu ženimočno napraviti, kakor se je napravila s tem »kompanitom« glasovanjem. Vrhunec »Edinostine« modrosti pa tiči drugje. »Edinost« se je povzpela do trditve, da, ker so napredni poslanci niso hoteli udeležiti brezposmembne demonstracije, bi dr. Ferjančič ne bi smel tako govoriti, kakor je govoril. Torej, če kaka stranka neče sodelovati pri kaki demonstraciji, potem tudi narodnim pritožbam ne sme dati izraza. Velikansko! »Edinost« naj si pusti to modrost patentirati! — »Slovenec«, ki je v tej zadevi prepustil svoji tržaški prijateljici prvo besedo, se je včeraj pobahal z zanim Šusteričevim reklam-predlogom zastran ljubljanskega potresnega posojila. Tega pa Šusterič res ni zasluzil, da se zdaj že Štefe iz njega norca dela. Kakor znano, je bil tisti Šusteričev predlog »ohne Sang und Klang« pokopan. Nemški klerikalci in krščanski socialisti so k temu največ pripomogli. Predlog je bil vržen v koš in se pri celi akciji zastran potresnega posojila živ krst ni zanj zmenil, tudi Šusterič sam ne, ki je bil vesel, da se ni več pogrela njegova blamaža.

Iz kroga obč. svetnikov se nam piše: Zdi se nam, da je gospod župan Hribar pri pojasnitvi nemških in vesticij popolnoma pozabil karakterizovati za občinski blagor in blagor svojih soščanov unete nemške mestne zastopnike, in sicer tedaj, ko se je šlo za ustanovitev mestne plinarne v Ljubljani. Tedaj je mestni nemški zastop ustanovil plinarne kot mestno podjetje, ko pa se je črez leto dni pokazalo, da je plinarna zelo plodonosna, so nekateri nemški občinski svetniki sami napravili družbo in tako na nesramni način molzli skozi 30 let občino. Plin je bil v tej dobi veliko dražji v Ljubljani nego povsod drugod; mesto lesa so za njega produciranje rabili premog in žulili bi bili še nadalje ljudstvo, ako mestna občina ni vpeljala elektrike.

Repertoar slovenskega gledališča. V petek se ponovi včeraj krasno vspela Rossinijeva opera »Viljem Tell«. V nedeljo bosta dve predstavi. Prihodnji torek je repriza Finžgarjeve narodne igre s petjem »Divji lovec«.

Ciril in Metodov večer. Opozorjamo novič na Ciril in Metodov večer, ki ga priredita šentpeterski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v četrtek, 6. t. m. v prostorih Hafnerjeve pivarne na Sv. Petra cesti. Vspored: Več muzikalnih točk, petje, komičnoresno predavanje in otvoritev trgovine z »narodnim poprom«. Vstopina za osebo 20 v. Začetek ob 8. uri včeraj.

Kdo bo škof v Trstu? »Naša Sloga« poroča, da je ravnatelj zavoda »Collegium Germanicum All' Anima« v Rimu mons. Nagl odklonil ponudeno mu mesto škofa v Trstu.

Po tržaških nemirih. V tržaški bolnici je včeraj umrl pri zadnjih nemirih nevarno ranjeni Herman Vidjak. Včeraj je bil aretiran 27leti barvar Atilij Depangher. Našli so pri njem mnogo anarhističnih spisov. Aretirani so bili dalje: Kurča Šulčuk in Janaz, ker sta metalna prazne steklenice na vojaško patruljo, dalje neki delavec, ki je zabavljal, ko je vojaška patrulja zaprla neko gostilno in končno neki delavec, ki je nekega korporala ozmerjal.

Cesar je pomilostil 14 kaznjencev, oziroma kaznjenk. Med temi sta tudi dve kaznjenci v Begunjah.

Sejem v Št. Jerneju za konje, govejo živino in svinje vršil se bode sedaj vsako leto dne 12. aprila, če pa na ta dan nedelja ali praznik pade, pa na naslednji dan, torej ne na tisti pondeljek po sv. Jožefu.

Vojaški nabor. Na današnji vojaški nabor je prišlo 188 mladeničev. V vojake potrjenih je bilo 53 (izmed teh 9 v nadomestno rezervo.)

V Ameriko se je odpeljalo včeraj zvečer z južnega kolodvora 210 oseb. Večinoma so ti izseljenci Hrvatje.

Izgrad na Barju. Včeraj popoludne so se v Vidmarjevi gostilni na Barju fantje med seboj sprekli in se je bilo bati pretepa. Poslali so z vozom po policaje v mesto, kateri so kmalu naredili mir in tri vročekrvne odpeljali v zapor. Fantje so nekemu Ižancu na cesti vzeli klobuk, ga napolnili s kamenjem in ga zagnali v jarek.

Detectiv v „špehkamri“. Včeraj popoludne je pred južnim kolodvrom brezposeln brivski pomočnik Teodor Burger ustavljal nekega kmeta kot detektiv, češ, da je po mestu beračil in je zagrozil kmetu, da ga odpelje na policijo. Kmet se je zagovarjal, da on ne berači, ker ima dovelj denarja, na kar je Burger zahteval, da mu pokaže denar, in ko je kmet to storil, je detektiv zahteval, da mu izroči denar. Kmet tega ni storil, pač pa je vse povedal policijskemu stražniku na kolodvoru, ta je detektiva Burgerja aretiral in ga odvedel v slavoznano »špehkamro«.

Za črevlje ogoljufala je neka ženska črevljara I. Z. na Turjaškem trgu. V njegovi odsotnosti je prišla v delavnico in zahtevala od vajenca, naj jo da črevlje za neko znano gospo. Vajenec je dal črevlje, ne da bi bil dobil plačila in ženska je s črevlji pobegnila.

Tatvina. Natakarju Klebelnu je bila v »Narodnem domu« ukradena zimska suknja in natakarju Josipu Palčiču pa so bili vzeti črevlji.

Izgubljene reči. Šivilja H. B. je izgubila na poti od Jurčičevega trga po Bregu, čez Šentjakobski most, po sv. Jakoba, po Starem in po Mestnem trgu de-narnico, v kateri sta bila zlata prstana z rudečim in modrim kamnom in pozlačena verižica. — V nedeljo je bila na potu iz Gradišča proti »Zvezdi«, Šelenburgovih ulic, Knaflovih ulic, Bleiweisove in Franca Josipa ceste izgubljena zlata zapona z brillantom.

Corrigendum. V obeh podlistih o Rossiniju se je vrinilo par neljubih tiskovnih pomot. V listku ponedeljka naj stoji v drugi koloni zadnja vrsta mesto »modrost« »v rednost« (scil. opere), v včerajnjem pa v prvi koloni mesto »La gaza ledra« prav »La gaza ladra«, in v drugi mesto »objektivno drugorodni umetnik« prav »objektivni drugorodni umetnik«.

Najnovejše novice. Zigralno afero v Jokejevem klubu se peča tudi dunajsko deželno sodišče, ki je primoralo klubove uradnike in služabnike, da izpovedo. — Na sodniku je streljal v Thornu policijski sergejant Oeck, ko ga je ta zaradi krivičnega aretovanja neke delavke obsodil na eno leto ječe. — Šenodvetnik — poneverjalec Varšavski odvetnik in urednik ondotnega klerikalnega dnevnika, dr. Wrosnay, je poneveril 600.000 rubljev. — Zasulo je v rudniku Allmassy blizu Doneave na Ogrskem več delavcev. Trije so mravlji. Rudnik je last družbe avstro ogrskih državnih železnic. — Nadvojvod je prevzel kumovanje ter poslal za darilo 1000 K. — Zaradi ščuvanja zoper za-kone je pričelo poznanjsko sodišče obtožbo zoper osebe, ki so založile o vrzešenski zadavi razglednice, kako leži neka obsojena mati z otrokom bolna.

Češka umetnost v Parizu. Ob priliku stoletnice rojstva V. Huga so obiskali odlični Čehi francosko stolnico. Ravnatelj »Nar. divadla« F. A. Šubert pa se je zmenil s presidentom zbornice poslancev, Deschanelom, da se bo vpeljal v najbližjem času v francosko opero mojster Smetana in sicer njegovi spevoigri: »Dalibor« in »Prodana nevesta«.

Novo češko gledališče v Plznu. V Plznu so sezidali novo krasno gledališče za dramo, opero, opereto in balet. Gledališče bo vodil ravnatelj pod nadzorstvom odbora. Iščelo se že inseratnim potom igralci, igralke, pevci, pevke, plesalke in godbeniki. Ponudb je že danes ogromno, saj na Češkem je potujočih igral držav premnoga.

Dve cesarski darili. Ruski car je podaril po potresu prizadetim rečem v Šemahi iz lastne blagajne 150.000 rubljev. Istočasno je tudi naš cesar daroval zelo znatno svoto za »Petrov vinar« povodom papeževega jubileja.

Američki prevodi „Ben Hurja“ so prinesli zadnja leta 5 milij. kron čistega dobitka. Od te svote je dobil avtor, general Lew Wallace 400.000 kron.

Poroka Bura. Neki zdravnik Burov poroča: Predkratkim se je oženil burski vojak in sicer blizu Lindleysporta. Ker ni imela nevesta sukanca, si je s samimi zaponkami spela poročno obleko. Poroko smo slavili v pol zgoreli hiši. Nakrat pa je moral vse v boj, ki se je bil nedaleč od Lindleysporta. Ko se je naslednjega jutra vrnil soprog, ni našel svoje žene, odvedli so jo Angleži.

Društva.

Slovensko pevsko društvo na Dunaju priredi 8. marca ob 1/2. uri zvečer v »Musikvereinsaal« pod vodstvom zborovodje g. A. Mišeka v proslavo svojega štiridesetnega obstanka jubilejnega koncerta. Pri koncertu bodo sodelovali gospa Berta Förster-Lauterer, dvorna opera pevka, gsp. Jaroslav Kocián, vijolinski virtuož, g. dr. Karol Krückl, operni pevec g. Jos. Nešvera, skladatelj, član orkestra c. kr. dvorne opere in član pevskega društva »Lumir«. Program je jako bogat in raznovrsten. Želeti je, da bi se dunajski Slovenci polnoštevilno vdeležili te slavnosti.

Telefonska in brzjavna poročila.

Jesenice ob Savi 5. marca. Pri včerajnji občinski volitvi v Čatežu ob Savi je zmagała narodno-napredna stranka.

Dunaj 5. marca. V poslanski zbornici je ministrski predsednik Körber imel zanimiv govor o poseganju uradnikov v politično življenje. Postavil se je na stališče, da uradnik ne sme agitatorično in agresivno posegati v politične razmere ter zlasti povdarjal, da mora biti v narodnostih zadevah objektiven. Tekom danje debate je prišlo do ostrega konflikta mej baronom Morseym in Malikom.

Dunaj 5. marca. Kasacijski dvor na Dunaju je ugodil pritožbi Eme Maurer-Giberti ter mora nečak Maurer, sedanji državni poslanec tržaški, povrniti ji vse tožbene stroške in njeno rento v znesku 106.000 K.

Lvov 5. marca. Listi trde, da so se v raznih mestih na Ruskem zgodili zopet veliki izgredi, a ne poročajo nikakih posameznosti.

Budimpešta 5. marca. Uradni list prijavlja odstop trgovinskega ministra Hegedűsa in imenovanje Ferd. Horanzskega njegovim naslednikom.

Beligrad 5. marca. V Šabac je prišel v generalski uniformi neki Alavantić, sorodnik Karagjorgjevićev, in alarmiral ondotno orožništvo. Ko ga je orožniški zapovednik prijel, češ, da naj se odstrani in sleče generalsko uniformo, je Alavantić nanj ustrelil. Zdaj je ustrelil tudi orožniški zapovednik in Alavantić je obležal mrtev na mestu.

Rim 5. marca. V Neapolju so nemilitarizirani železničarji začeli štrajkati. Osrednji odbor železničarjev jih je telegrafično pozval, naj štrajk opuste.

Pariz 5. marca. Prezident Loubet je včeraj dobil povabilo ruskega carja, naj pride v Petrograd. Loubet dospe 27. maja v Kronstadt in ostane 4 dni na Ruskem.

Barcelona 5. marca. Generalni kapitan je dal zapreti lokale vseh delavskih društav.

London 5. marca. Listi poročajo, da je bil Dewett v bitki med Buri in Novozelandci dne 23. m. m. na roki težko ranjen.

Poslano."

Pred kratkim je priobčil "Slovenec" med drugim tudi notico pod naslovom "Dr. Tavčarjev pristaš ter se spravil tudi enkrat nad mojo osebo. Iz priobčenega članka je razvidno, kako bi me rad osmešil ter se raduj nad tem, da je bilo pred kratkim prodano moje posestvo, to pa zaradi tega, ker sem gotovo od sedanjih državnoborških volitev še celi Bonaventurovi gardi dobro v spominu.

"Slovenec" pa popolnoma zamolči, da se je moje posestvo zgolj radi prodalo, ker sem radi rodbinskih razmer in plačilnih zavestnosti, ki so bile s tem posestvom združene, prevezl posestvo čez dobro polovico obremenjeno, tako, da sem že takoj začetkom lahko računal, da se bo dalo le težavo izhajati.

Prodano je bilo torej posestvo, in prišlo je v roke zopet naprednega trgovca, kar je gotovo "Slovenec" skrajno nejihovo.

Jaz pa se pri tej prilici počutim hvala Bogu prav zadovoljnega, ker sem se odkrijal le samih skrb, a ničesar druga, tako da ostane "Slovenec" skodoželjnost brez vsakega pomena.

Tudi telešno se drugače počutim prav zadovoljnega tako da, ako Bog hoče me ne spravite še tako hitro iz povrja vzdol Vaših posvečenih, a strupeno obreklih jemih, zaradi katerih hodiš iskat pomoči na Vašo najpotrebejšo univerzo na Žabjek.

Smešti pa me hoče "Slovenec" tudi s tem, ko mi očita, da pomagam sedaj, po prodaji posestva, svoji soprog v tobačni trafi. Ne vem sicer, ako je res sramotno, če pomaga soprog svoji ženi pri podjetju, posebno ako je tako obširno, kot je to pri meni. To mora pač bolje vedeti tisti, ki ga dirigira škofova palica. Ali je morda lepše, da se pehajo za pudelnom svojih konsumnih prodajalnikov nepoklicani maziljeni z birtahom ter prodajajo in pomerajo mladim dekletom moderce in razne skrivnješja spodnja krila? Ali je morda potrebejna kupčica, ako ponuja ali obljubuje drug tonzuriran konsumni patriot ljudem na mesto Najsvetejšega žanro "šmircu"? Ali je morda ugodnejša kupčica, ako plačuje božji namestnik ogromne davke za ponesrečeno glijhengo s svojo tajno boljo polovico, pri kateri ga je zapeljal hudoven duh? Ali je morda uglednejša kupčica, ako giba blaženi gospod pri ženskem spolu v noči na stopnicah za gotovo veselje? Ali je morda častnejša kupčica z daritvijo sv. maše tako različnimi cenami, kakor da bi ne imelo vse jednake veljavne pred Bogom? Ali je morda posnemanja vreden konsumar, ki je del gorečnosti do trgovine izgubil Najsvetejše?

To in še marsikaj naj "Slovenec" pojasni, da budem vedel, ali je spodbudno ali ne, da podpiram pri pošteni trgovini svojo soprog!

Peter Strel.
Mokronog.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (538)

Darila.

Upravnihstvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Josip Milavec, c. kr. major Lubaczów, Galicija, 2 K 50 vin. — Živel!

Za podporno društvo slov. visokošolcev na Dunaju: Gospod Josip Milavec, c. kr. major Lubaczów, Galicija, 2 K 50 vin. — Srčna hvala!

Za podporno društvo slov. visokošolcev v Gradu: Gospod Josip Milavec, c. kr. major Lubaczów, Galicija, 2 K 50 vin. — Srčna hvala!

Za podporno društvo slov. visokošolcev v Pragi: Gospod Josip Milavec, c. kr. major Lubaczów, Galicija, 2 K 50 vin. — Srčna hvala!

Za podporo potrebnemu rodbinu pesnika Jezsenko: Neimenovana dobrotnica 2 K kot zapadlo aro. — Presrčna zahvala!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francoško žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaze z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zato dobrot, da se priliva kopelom. Steklonica K 1-90. Po poštrem povzetju pošilja to zdravilo vsa leta in lekarnar A. MOLL, c. kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (12-3)

Meteorologično poročilo.

Vsišna nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Mars	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Predv. urah
4.	9. zvečer	734,8	3,1	sl. jug	oblačno	
5.	7. zjutraj	737,5	2,0	sl. jzahod sk.	oblač.	00 mm.
,	2. popol.	738,8	6,1	sr. jvzh.	del. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 4,9°, normale: 1,8°.

Dunajska borza

dné 5. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101'60
Skupni državni dolg v srebru	101'40
Avtrijska zlata renta	120'80
Avtrijska kronska renta 4%	99'10
Ogrska zlata renta 4%	120'05
Ogrska kronska renta 4%	97'45
Austro-ogrskie bančne delnice	163'55
Kreditne delnice	699'50
London vista	240'—
Nemški državni bankovci za 100 mark	117'25
20 mark	23'44
20 frankov	19'08
Italijanski bankovci	93'25
C. kr. cekini	11'33

Gospodinčna

katera je dovršila trgovska šolo ter je večja slovenskega in nemškega jezika in stenografije, išče službe.

Ponudbe naj se pošljajo pod A. B. na upravnštvo »Slov. Naroda«. (535-1)

Mlad trgovski pomočnik

večji manufakturne, železninske in špecijske stroške želi službo premeniti v kako večjo trgovino.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. (518-3)

Pes

angleška doga, 7 mesecov star, je takoj na prodaj.

Več se pozive v upravnštvo »Slov. Naroda«. (532-2)

Semena

domače detelje, lucernske detelje, gorenjske repe, pese in korenja, trave in sočivja, iz pravih virov, priporoča tvrdka

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti glavne pošte. (415-16)

Dr. Henrik Tuma

odvetnik v Gorici (528-2)

išče solicitatorja.

Ponudbe naravnost na pisarno.

Meblovana soba

s posebnim vhodom, za enega gospoda, se takoj odda.

Natančne se izve: Francovo na-brežje št. 9, I. nadstropje. (531-2)

Poštna in brzojavna upraviteljica

sprejme se takoj.

Ponudbe poštnemu uradu v Senožečah. (536-1)

Na prodaj

dobro ohranjen „Styria“-kolo in skoro novo „Gracioza“-kolo. — Na ogled sta od 12. do 2. ure. (524-2)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Letovišče „Laverca“.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela od g. Karola Lenče-ta, posestnika in vinškega trgovca na Laverco, njegovo gostilno istotam.

Čestitim gostom bodem postregla z dobro pihačo ter okusnimi in cene-

nimi jedili. — Glasovir je na razpolago.

• Veliki nočni prične voziti

omnibus

g. Lenče-ta iz Ljubljane na Laverco vsako nedeljo in praznik ob 1./3. uri popoludne od električne postaje „Vojško strelišče“, ter se bode vračali, kadar se oglesi poln voz izletnikov.

Za obilen obisk se toplo priporočam

z velespoštovanjem

Marija Gertscher
gostilničarka.

Velika zaloga

(114-16)

Styria-, franco-skih Peugeot-, Stefanie-koles

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik

katera nudim po isti ceni, kakor tovarna.

Prstne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovca, na Mestnem

trgu št. 25, nasproti rotovža.

brezplačno ter poštnine prost.

Nižjeavstrijski Nižjeavstrijski deželni zavarovalni zavodi.

V korist zavarovalnega varstva potrebnega prebivalstva je ustanovila dežela Nižjeavstrijska zavarovalna zavoda z bogatimi garancijskimi sredstvi in naslednjim delokrogom, in sicer:

I. N. a. deželna zavarovalnica na življjenje in rente.

Ta prevzema zavarovanja po vsej totranski državni polovici na človeško življjenje v najrazličnejših kombinacijah: za slučaj smrti, na doživetje, zavarovanje dot in rent, kakor tudi ljudska zavarovanja (poslednja tudi brez državnih preiskav); najkoristnejše starostno-invaliditetno zavarovanje s poljubnimi vlogami v oddelki rentna hranilnica.

II. N. a. deželna zavarovalnica zoper nezgode in poroštvo.

Ta prevzema zavarovanja zoper nezgode posamnikov, skupne ter nezgode na potovanjih, kakor tudi zavarovanja poroštvene dolžnosti. (533-1)

Zavarovalni pogoji ugodni. Premije nizke.

Brezpogojna varnost zajamčena že po značaju zavarovalnic kot javnih zavodov.

Sedež zavodov:

Dunaj, I., Löwelstrasse 14-16.

Pojasnila in posredovanje zavarovanja za Spod. Štajersko, Kranjsko in Primorsko:

Gradec, II., Naglergasse 78.

Izgubila

se je v nedeljo, dne 3. marca 1902., na potu iz Gradišča preko Zvezde, Šlemburgovih ulic, Knafliovih ulic, Bleiweisov ceste, Fran Jozipove ceste zlatna zapoma (Sicherheitsnadel) z briljantom na sredini.

Najditelj naj jo odda proti plačilu zakonite najdenine na tukajšnjem mestnem magistratu.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

velaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž, Ob 12. uri 24 m po noči osojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linec na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Franzensfeste, Karlove vare, Prago, (direkti voz I. in